

„Már ezen könyvemet — úgymond — bezárom. Vegye hasznát és olvassa unokám, László és Nagy Ferencz, Nagy István öcsém. Vajha a könyven kívül és bibliothekámon felül, mely 500 darab könyvekből áll, nekik más hagyhattam volna! De ez is elég egy szegény legénytől. Isten éltesse őket — és nekik hagyván könyvtáramat, kivált 28 darab saját nyomtatott könyvemet, sokáig a senior familiæ, vel magis eruditus, qui fuerit, — fenntartsák. Amen! Hæc est mea ultima voluntas.»

Ezzel, az 1919. számmal végződik a tulajdonképeni napló, melyhez pótlólag még néhány gazdasági jegyzet s egy, az aradvármegyei tisztikarról írt halottas vers járúl. Még életökben megcsinálta epitaphiumaikat. Önmagáról két sort írt.

A „Tudományos Gyűjtemény”, melybe kezdettől fogva oly buzgó munkálkodott, e két sornál csak egygyel szánt többet emlékezetének és szárazon, szeretetlenül jelentette, hogy P. Nagy László életének 56. évében, 1827. június elején elhunyt. De talán a kötelesség egy nemét teljesítette a Philologiai Közlöny, ha, eredeti naplójegyzetek nyomán, szárazon ugyan, de szeretettel szólt erről a férfiről, ki századunk elején egyik leglelkesebb fordítója volt a klasszikusoknak s egyik legbuzgóbb követője a klasszikai mintáknak.

Dr. MÁRKI SÁNDOR.

RÉSZLET A „WALTÁRIUS-BÓL.”*)

Walter menekülése.

Midőn az ünnepélyre érkezett a nap,
A terem és az udvar, pompában usztanak;
A hős a fény- s a diszszel sohsem volt ily pazar,
Minden utat szőnyeg és sok illatos virág takar.

Bársonnyal volt bevonva minden terem fala,
A bibortól s selyemtől a trón ragyog vala.
Attila most belépett és Helka is vele,
Sok hős vitéz utánna, hamar lett a terem tele.

Ott bent, több száz asztalnál dúsan terítve volt,
A tálak nagy terhétől az asztal meghajolt;
A szolgálak nagy csoportja gyorsan sűrű forog
Hiány italban sincsen, ott álltak jobbnál jobb borok.

*) A középkori német költészetnek e remek alkotását behatóan tárgyalja Heinrich Gusztáv, *Ném. Irod. Tört.* I. 113—123. l.

Fénylett az asztalon a sok szép arany kehely:
Egy szebb pohárt az ivó is vígabbán emel, —
Ívásra csábított itt a bor és a pohár,
Hős Walter is kínált még, nem állt hát ellen senki már.

Lehordták most az asztalt, mindenki jóllakott,
De haj! sok hős torok még keményen szomjazott;
A nők eltávoznak, mint volt az ő szokás,
S ekkor kezdőde még csak, a dáridó s a nagy ivás.

Egy óriás kancsót most hős Walter felveszen,
Dicső csaták valának rávésve ékesen;
Aranyból volt a kancsó, sok bor fért ám bele!
Arany borral tölté azt a hős Walter színig tele:

«Vitéz nagy őseinknél az a szokás honolt,
Ki ezt ki nem űrté, az hitvány gyáva volt;
Tulszárnyalád királyom te dicső ősidet,
Igyál, és gyáva czenk az, ki itt közöttünk nem követ.»

Nevettek mind a hősök. Nem ijedt meg Etel
Az óriás kancsótól, vígan fogadta el
És ajkához emelte, két kézzel fogta bár,
Egyet húzott belőle, s üres lett már is a pohár.

«Kövessétek példámat» — mond, s a hősökre néz:
A kancsó könnyű lett, — a királyi fő nehéz.
Sok hordót csapra ütnek a gyors pohárnokok,
Ott nem maradt ez estén egyetlen egy száraz torok.

Sok hős kidült, ki máskor megállt vészes csatán,
Végig zugott a lárma a fényes palotán,
Ez énekelt, az ugrált, egy bús, másik derült,
Józan kevés volt, sok már édes álomba szenderült.

Igy ittak ott tovább is. Midőn az éj beállt,
Hős Walter az ivók közt józant alig talált,
S azok is addig ittak, a mig mindannyian
A földön leut heverték, álomba dőlve, ittasan.

A nagy terembe már csak magában Walter áll
Ébren, s körültekint a sok gyertya lánginál,
S ha most égő fáklyával a házat gyújtja fel,
A nagy hősök közül nem menekszik onnan egy sem el.

Walter most az udvarban Hildához indula,
S amint azt megbeszélték, minden készen vala,
Az istálóból aztán lovát előhozá,
Rég hű bajtársa volt az, most gyorsan felkantározá.

Nyerítve állt a ló ott, mint harczy mén szokott,
 Fejét büszkén emelte, szájából hányt habot;
 A két nehéz szekrényt is a hős reá raká,
 S lovának kantárszárát a szép Hildának átadá.

Aztán ő is sietve ott felfegyverkezik,
 Hatalmas egy pánczél az, a melybe öltözik,
 Arany vérttel lábszárát szintén körül vevé,
 Piros tollu sisakját még a fejére feltevé.

Két kardot is kötött fel, mint volt az hún szokás:
 Egyik jobb oldalán volt, baloldalán a más;
 Két élű volt a hún kard, s akit talált vele,
 Nem szállt az sikra többet, gyógyíthatlan volt a sebe.

Lándzsát és pajzsot is vett kezébe a lovag,
 És így felfegyverkezve utnak indultanak.
 Kantárszárán vezette szép Hilda jó lovát,
 És a gyűlölt országot így bátor szívvvel elhagyák.

A két halászvesszőt is Hildának adta át,
 Így terhelé meg Walter bájos menyasszonyát:
 Elég volt ám a hősnek nehéz fegyverzete,
 Hunok földjén a harczra készülve kellett lennie.

Sietve léptek, míg csak az éj tartott vala,
 De már amint felvirradt a napnak hajnala,
 Az erdőbe vonultak, elhagyván az utat,
 S oly sürűben pihentek, hová a napsugár se hat.

Szép Hildának keblében nagy volt a félelem,
 A madár röptétől is megijedt hirtelen,
 Ha lépteik alatt a száraz haraszt ropog,
 A legkisebbke zajra, a szíve félve feldobog.

Sok várost és sok falvat így elkerültének,
 Ott jártak hol lakatlan és vad a rengeteg.
 Hol nincsen út, sem ösvény, hegy, völgy és bérozen át,
 Vivé a forró honvágy a hőst és szép menyasszonyát.

VENDE ERNŐ.